

Apararea Timisoarei - luptele din septembrie 1944

Am citit in ultima aparitie a site-ului timisorenilor www.bjt2006.org descrierea evenimentelor din Timisoara din septembrie 1944 pe un [blog](#) care, presupun, citeaza versiunea si documentele oficiale.

Am facut parte din cei care nu s-au refugiat ci au ramas la Timisoara in acele zile, astfel ca am avut ocazia sa fiu martor ocular la o parte din evenimente iar despre ansamblul evenimentelor am avut informatii de la diferite persoane care au participat la luptele respective (ofiteri si subofiteri din unitatea care s-a ocupat de pregatirea militara a elevilor dela Politehnica). Din cele aflate de mine atunci si in perioada cat am fost elev la scoala militara de la Politehnica rezulta ca evenimentele au decurs intr-un mod diferit de versiunea prezentata pe blog.

Afland de apropierea unitatilor germane care inaintau dinspre Moravita, comandamentul local a mobilizat pe toti militarii aflati in oras, in parte unitatea de instructie de la Politehnica si in parte personal necombatant. Ei s-au asezat in pozitie de aparare la intrarea din calea Sagului inarmati doar cu o mitraliera si cu un tun antitanc. In acelasi timp au anuntat telefonic unitatile sovietice care se aflau la acea ora in Caransebes cerand sa inainteze rapid spre Timisoara.

Ostasii romani, foarte putini la numar, au primit trupele germane cu salve de mitraliera si de tun obligandu-le sa se opreasca pentru moment nestiind ca au in fata un grup foarte mic de ostasi. A urmat un schimb de focuri care a durat cam o ora dar care a fost suficient sa retina pe nemti. Soldatii romani s-au comportat intr-un mod eroic. Intre timp unitatea sovietica a reusit sa ajunga din Caransebes si sa intre in lupta cu trupele germane preluand apararea orasului.

Am facut parte din grupul de tineri care au primit pe sovietici si i-au condus spre calea Sagului. Sovieticii au sosit cu 52 camioane Studebaker, cate 15-20 de soldati in fiecare camion fiind inarmati cu totii cu pustile mitraliera bine cunoscute. Fiecare camion avea atasat cate un tun antitanc. Era deci o unitate combatanta serioasa care a intrat imediat in lupta degajand micul grup de ostasi romani.

Confruntarea a continuat timp de trei zile cu participarea activa a bateriei de tunuri de 150 mm de la Politehnica care tragea peste oras cu mare precizie provocand pierderi serioase germanilor. Dupa trei zile au sosit unitati de intarire sovietice care au obligat unitatile germane sa se predea.

Nu e pentru prima oara ca evenimente istorice sunt descrise in documentele oficiale altfel decat cum s-au petrecut in realitate.

In descrierea bombardamentelor pe [situl oficial al Primariei Timisoara](#) apar de asemenea numeroase erori.

Aliatii au bombardat numai de doua ori, intai a fost bombardamentul de noapte cu bombe incendiare care a facut pagube foarte serioase in zona

din jurul garii iar apoi a fost bombardamentul de zi - intr-un singur val de cca 70 avioane - care au aruncat bombe de 250 kg in genul numit atunci "cover". Coverul a cuprins gara din Josefin si cartierul industrial din jurul garii, ultimele bombe ajungand pana in cetate. Astfel a fost distrus complet blocul familiei Perlstein din bvd Republicii si adaposturile antiaeriene din curtea spitalului militar unde am lucrat si eu in cadrul unui detasament de munca obligatorie (un grup de cca 30 persoane au murit in acel adapost intre care si un bun prieten, Gheorghe Amigo). Distrugerile din acea zi au fost foarte mari, cladirea garii a fost complet distrusa, gara n-a functionat mai multe zile si o parte a fabricilor din acea zona au ramas distruse definitiv.

Eu am facut parte din echipele de salvare si de curatire a daramatorilor. Din fericire in timpul raidurilor am fost departe de "cover" dar fiind intr-un adapost deschis am putut sa vad si sa numar avioanele care ne-au bombardat in timpul zilei.

In perioada septembrie-octombrie 1944 avioane germane au facut o serie de incursiuni impotriva orasului si a imprejurimilor. La inceput a venit cate un avion de vanatoare care a mitraliat in lungul pietii din Josefin si in lungul altor strazi iar mai tarziu au efectuat un bombardament de noapte dar care n-a facut multe pagube caci au aruncat putine bombe si de calibru mic.

Dupa ce sovieticii au amplasat in apropiere escadrile de avioane de lupta, avioanele germane au disparut.

Tomi Laszlo

Email: rolto@netvision.net.il